

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12-	K 18-
" 6-	" 9-	
" 3-	" 450	
" 10	" 160	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5. (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pocasnošna številka 4 vinarje.

Inserci: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inserci po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18-
" 9-	" 9-
" 450	" 450
" 160	" 160
Za inozemstvo celo leto	28-

Upravnštvo: Knaflova ulica 5. (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Kdaj se sklicejo deželní zbori, še negotovo.

Dunaj, 7. avgusta. V informiranih krogih se zatrjuje, da so vesti, ki veda poročati že o gotovih datumih, kdaj se sklicejo deželní zbori k zasedanju, neresnične. Vlada se s tem vprašanjem še ni določno pečala, temveč se bavi z njim šele po 18. avgustu.

Hrvaški podban Chavrank pri ogrskem ministru predsedniku grofu Khuen Hedervaryju.

Budimpešta, 7. avgusta. Hrvaški podban Chavrank je prisel včeraj v Budimpešto, da referira ministru predsedniku grofu Khuen Hedervaryju o položaju na Hrvaškem. Cesarju poda poročilo o političnem položaju na Hrvaškem ban dr. Tomašić osebno, ki se v ta namen odpelje v Isl.

Položaj na Hrvaškem.

Zagreb, 7. avgusta. Danes je konferiral ban dr. Tomašić s poslancem Supilom. Najbrže pregovori ban Supila, da vstopi v novo vladno stranko. V ponedeljek bo imela hrvaška napredna stranka konferenco, da se posvetuje o propoziciji pravašev radi fuzije dosedanjega obstoja koaliranih strank. Mnenje v hrvaški napredni stranki za tako fuzijo je zelo ugodno. Tudi večina avtonomnega kluba bo vstopila v novo vladno stranko.

Uradni dementi.

Dunaj, 7. avgusta. Dementirajo se vesti, da se je avstrijski državnik e priliki razgovora z nekim politikom glede omahljivosti Poljakov temu nasproti izrazil: »Poljaki ne tvorijo več faktorja v mojih računihi.«

Narodna požrtvovalnost čeških profesorjev in učiteljev.

Praga, 7. avgusta. Češki visokošolski in srednješolski profesorji ter ljudkošolski učitelji so sklenili, da se podvržejo natančno določenemu narodnemu davku v prospeli čeških srednjih šol na Dunaju.

Nemški nacionalci proti knezu Schwarzenbergu.

Vimperk, 7. avgusta. Na zborovanju nemškega »Böhmerwaldbund«, o katerem smo zadnjič med brzojavkami poročali, so zborovaleci sprejeli med drugim tudi resolucijo na kneza Schwarzenberga, katerega last je skoraj vsa tamošnja okolica. V resoluciji protestirajo proti temu, da on ni ob tej priliki izobesil na svojih posestvih zastav in se ga obsoja, ker je prodal češki šolski družbi svet za češko šolo. Knez Schwarzenberg je sedaj odgovoril mestnemu županu, da on za politične namene nima zastav in da ne uvideva, zakaj ne bi smel prodati češki šolski družbi sveta in s tem omogočiti češkim otrokom obisk šol. Pismo kneza Schwarzenberga je sploh pisano v precej arogantnem tonu.

Češki agrareci med seboj.

Praga, 7. avgusta. Bivši poslane Bergmann, agraree, trdi, da je dobil sedanji agrarni poslanec Zavorka od zvezne gospodarskih zadrug navzlie protestu ravnateljstva posojilo 21.000 K. To trditev sedaj zveza gospodarskih zadrug najodločnejše dementira.

Češki klerikaleci in vlada.

Brno, 7. avgusta. V čeških klerikalnih krogih se dementirajo vesti, kakor da bi bili pripravljeni češki klerikaleci vstopiti v vladno večino in iti z ministrskim predsednikom baronom Bienerthom. Češki klerikaleci zatrjujejo, da, dokler bo obstajala »Slovenska Enota«, ni govora o tem, da bi se spuščali z vladu v kaka tozadenva pogajanja. Vsa ta zanikanja pa so tako slabotna in malo energična.

Industrijaleci in trgovci proti novemu telefonskemu tarifu.

Dunaj, 7. avgusta. Industrijalni in trgovski krogi so skrajno ogorčeni nad novim telefonskim tarifom, ki je v mnogih ozirih naravnost škandalozen in mnogo slabši od prejšnjega. Včeraj je protestiral tudi praški mestni svet proti zvišanju telefonskih pristojbin. Kakor znano, se po novem tarifu zviša tudi telefonska pristojbina med Ljubljano in Dunajem od 2 na 3 krone.

Boj za celjsko okolico.

Celje, 7. avgusta. Ker so nemškutarjem ponesrečili vsi shodi v okolici, priredijo danes shod »pri Za moreu« v mestu, kjer se čutijo pod znano zaščito celjske police dovolj varne. Slovenci imajo nočoj shod pri Češku v Gaberju. — Iz nemškutarške kandidatne liste je zopet zmanjkal enega: posestnik Vrečar, po domače Vipotnik iz Pečovnika, je izjavil, da ga je djal dr. Ambrožič brez njegovega vedenja v nemškutarško kandidatno listo; on da te kandidature ne sprejme.

Morilee dr. Crippen.

London, 7. avgusta. Kakor se zatrjuje, so prijatelji dr. Crippena temu brzojavili v Kvebek, če je res priznal umor in če potrebuje kaj denarja. Dr. Crippen je baje brzojavno odgovoril. V brzojavki prvo vprašanje zanika, drugo pa potrjuje.

London, 7. avgusta. Sodna komisija je sedaj brezvonomno dognala po svojih zdravniških izvedencih, da so kosti, ki so se našle v kleti dr. Crippenovega stanovanja, ženske kosti. Komisija je konstatirala pri preiskavi na kozi umorjene tudi nekatere bradavice, ki bodo gotovo mnogo priporogli k temu, da se s tem večjo gotovostjo lahko dožene identiteti.

Demonstracije v Pulju.

Pulj, 7. avgusta. V noči od 5. na 6. avgusta in sicer ob 1 popolnoci so razbili Italijani eno šipo v puljaku »Narodnem domu«. Povzročena škoda znača 230 K. Povzročitelji napada,

in sicer pet po številu, so bili aretrirani.

Pulj, 7. avgusta. Med tukajšnjim narodnim delavstvom vlada veliko razburjenje radi prepovedanega izleta tržaške N. D. O. Snoči ob 9. uri zvečer se je formiral pred »Narodnim domom« izprevod, ki je demonstriral po mestu. Pred kavarnero »Minerva« je prišlo do spopada med Italijani in Hrvati. Bilo je ranjenih več oseb na obeh straneh. Policeja je demonstrante razpršila. Aretrirana sta dva Hrvata.

Ogorčeni Slovenci v Trstu.

Trst, 7. avgusta. Med tukajšnjim narodnim občinstvom vlada veliko ogorčenje radi prepovedanega izleta N. D. O. v Pulj. Bati se je, da pride jutri o priliki protestnega zborovanja do velikih demonstracij.

Tatinska organizacija med železničarji v Krakovu.

Krakov, 7. avgusta. Na tukajšnjem kolodvoru so prišli na sled pravi tatinski organizaciji železničarjev, ki so kradli iz skladišč blago ter povzročili s tem železniški upravi precejšnjo škodo.

Kongres tehnikov, arhitektov in stavbenikov in zrakoplovstvo.

Lvov, 7. avgusta. Pevodom kongresa tehnikov, arhitektov in stavbenikov, ki se vrši koncem septembra ali v začetku oktobra v Lvovu, se predriči razstava za zrakoplove. Tehnika Hein in Zablatnik iz Korškega bodeta pri tej priliki izvršili tudi nekaj izletov s svojima aeroplana.

Poskusne vožnje nove avstrijske bojne ladje »Spaun«.

Trst, 7. avgusta. Danes je imela nova avstrijska bojna ladja »Spaun« poskusne vožnje. Ta ladja je prva avstrijska vojna ladja, pri kateri se se vporabljale turbine. Vožnje so se izredno dobro obnesle.

Slovanski učiteljski kongres.

Praga, 7. avgusta. Kongres slovanskega učiteljstva se vrši v českem kopališču Luhačevice.

Nepotrjena buršovska pravila.

Praga, 7. avgusta. Vlada ni potrdila pravil nekega nanovo se snjujočega buršovskega društva v Pragi, in sicer radi tega ne, ker so hoteli imeti ti vse nemški petelin na svojih trakovih pruske barve. Tukajšnje nemško časopisje se radi tega zelo zaletava v vladu, češ, da so nemški burši zelo patriotični. Najboljši dokaz za to, kako zelo so avstrijsko navdahnjeni, je po njih zatrdirilo to, da burši pri svojih komerzih intonirajo celo avstrijsko cesarsko pesem.

V San Sebastjanu proglašeno obsegno stanje.

Frankobrod, 7. avgusta. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Madrixa, da je v San Sebastjanu proglašeno obsegno stanje. Od danes zjutraj od 4. ure naprej bodo vse ulice zasedene z vojaštvom.

Spanski kralj ne pojde v Rim.

Madrid, 7. avgusta. Vladni krog dementirajo vest, da obišče španski kralj Alfonz XIII. letos italijanskega kralja v Rimu.

Ljubljanska drama v gorah.

Bregene, 7. avgusta. V tukajšnjih planinah so našli že močno zgniti truplji enega moškega in ene dame. Moški je bil jako elegantno opravljen in zaostajala ni v tem oziru prav nič za njim dama. Kakor se je dognalo, je to zaljubljen par, ki se je radi zabranjenega zakona v gorah ustrelil. Oba sta namreč iz Frankobrodja na Nemškem. Ona je hči uglednega tamoznjega trgevca, on pa privatni uradnik.

Zrakoplovna flota v Italiji.

Rim, 7. avgusta. Vlada je sklenila nabaviti si celo zrakoplovno ladjevje. Nabavi se vsega skupaj 12 zrakoplovov in sicer tega sistema, ki je že sedaj v Italiji v rabi. Prvi obrok za nabavo zrakoplovov v znesku poldruži milijon kron, je že nakan.

Kombinirani avstrijski manevri.

Kotor, 7. avgusta. Prihodnji teden se prične tu velike kombinirane vojaške vaje, katerih se udeleži vojaštvo 16. kora in pa katarska mornarska eskadra.

Nova epidemična bolezni.

Kelmarjan, 7. avgusta. V okrožju Ruhr se je pojavila epidemija pri otrocih. Izpadajo jim namreč lasje. Na tisoče otrok je že plešasti. Epidemija se pojavlja na ta način, da se delajo med lasmi posebne gobne in da vsled tega močno izpadajo lasje. Korrenino las pa so ostale zdrave. Vsled tega bodo dobili otroci vnovič lase. Velikanske varnostne priprave za bivanje ruske carske dvojice na Nemškem.

Berolin, 7. avgusta. V gradu Friedrichsbergu, kjer bodeta stanova naški car in carica, ki prideta v Darmstadt, se delajo naravnost velikanske varnostne odredbe. Okoli gradu nahajajoča se privatna stanovanja bodo za časa bivanja popolnoma izpraznjena. Najemnikom so se že odpovedala stanovanja. Cela okolica bo zastražena s policijo in detektivi. Kako daleč segajo te odredbe, se razvidi iz tega, da preiskujejo celo kanale.

Serum proti živinskijetiki.

Berolin, 7. avgusta. Iz Pariza se poroča, da je ravnatelj tamoznje veterinarske šole Arnoig iznašel serum proti živinski tuberkulozi.

Škandalozne razmere pri ruski intendaturi.

Petrograd, 7. avgusta. V petropavelsko ječo so zopet zaprli 11 intendanturnih uradnikov, ki so bili udeleženi na velikih poverjenjih pri ruskih intendaturah. V Kijevu so včeraj zopet aretrirali tri polkovnike.

Rešena uganka.

Opetovano smo se že vpraševali, zakaj so naši slovenski klerikale takoj strupeni sovražniki takozvanega jugoslovenskega gibanja.

Pravega odgovora na to vprašanje nismo našli, zdele pa se je nam, da so proti kulturnemu zblizjanju jugoslovenskih narodov v prvi vrsti zategadelj, ker igrajo v akciji za kulturno jugoslovansko edinstvo ugledno vlogo tudi Srbi.

Ti Srbi pa so pravoslavni, a s pravoslavnimi biti v prijateljskih zvezah, to je seveda velika sramota za vsakega prepričanega katolika.

Toda to naše mnenje nemara ne bo povsem točno, zakaj »Slovenec« je bil še pred par leti z Belgradom v prav prijateljskih odnošajih, imel je tam doli svojega posebnega dopisnika, ki je pošiljal iz Srbije prav simpatično pisana poročila.

Spominjam se celo, da je poslal »Slovenec« posebnega poročevalca leta 1904. na slovesno kronanje kralja Petra. Ta dopisnik je potem pošiljal »Slovenec« navdušeno pisane članke o kronanskih svečanostih.

Takisto je nam ostalo še v dobrem spominu, s kako vnemo je takrat branil škofov list srbsko vlado proti očitanju raznih slovanskih listov in tudi »Slovenskega Naroda«, da so organi srbske vlade zapovstavljeni zastopnike slovanskih listov, protežirali pa odposlane dunajske »Neue Freie Presse«.

Kaj je torej pravi vzrok, da so se klerikale kar naenkrat prelevili v zaklete sovražnike Srbov?

Morda zato, ker so končno uvideli, da se prepričanim katolikom vendarne ne spodbijajo, da bi bili intimni prijatelji pravoslavnih? Kaj še! Stvar je cisto drugačna. Klerikale perhorecevajo vsako prijateljstvo s krvnimi brati samo zategadelj, ker so se prepričali, da stoejo za Srbi — prostožidarji, predvsem angleški.

Prostožidarjev pa se klerikale boje, kakor hudič križa. Zato so Srbi takoj obrnili hrbot, čim so uvideli, da se za srbsko vprašanje posebno intenzivno zanimajo prostožidarji. Stvar je na sebi smešna, a vendar je resnična.

Ze pred leti so razni nemški klerikalni listi mnogo pisali o veliki vlogi, ki jo baje igrajo prostožidarji v jugoslovenskem gibanju. Seveda so obenem tudi svarili svoje slovanske somišljene, naj se ne udeležujejo gibanja, ki ima notorično protivverski značaj, kar izpričuje najbolj dejstvo, da stoejo v njegovem ozadju — framazoni.

Da je bila stvar bolj verjetna, so navajali kot priče može svetovnega imena.

Tako so imenovali za svojega svedoka škofa Strossmayerja, kate-

remu je baje sam veliki državnik Gladstone zaupal, da se prostožidarji intenzivno zanimajo za srbsko vprašanje.

Kot drugo pričo so poslali v boj znanega madžarskega pisatelja Mavricija Jokaija. Ta, sam framazon, se je baje nekod nasproti neki odlični osebi izrazil tako-le: »Zaupal vam bom veliko tajnost: V vodilni angleški prostožidarski loži je izdana parola, da se naj deluje na to, da se ustanovi 7 balkanskih držav, med katerimi naj bo srbska najmočnejša.«

Povest o aktivnem sodelovanju prostožidarjev pri rešitvi srbskega vprašanja je morda resnična ali pa tudi ni, zanimivo na vsem tem je to, da se nahajajo že vsi svedoki med pokojniki.

Prav verjetno je, da je ta povest naravnost izmišljena s prav prozornim menom, ki ga pa nam pač ni potreba približje označevati.

Seveda so naivniki in duševni omejenci, ki ne vidijo niti preko plota domače njive, tem bajkam verjeli in jim še danes verjamejo. In da se stvar ne pozabi, jo izvestni krogi pogrevajo v primernih intervalih, da imajo gotovi politični otroci prostožidarske, ki so na glasu kot strašni revolucionarji in prekučuh, vedno in neprestano pred očmi kot prave »babavce«.

Ta igra se ponavlja tudi danes.

Nek dunajski nemški list namreč piše doslovno:

»Nikdar še ni bilo bolj času primerno se spominjati Strossmayerjevih besed o stari ideji Gladstonovi in iz povesti Jokajevih o paroli angleških prostožidarjev. Kar Angleži sedaj počenjajo z ozirom na jugoslovensko vprašanje, o tem je Gladstone že pred desetletji poročal škofu Strossmayerju, kot o svojem načrtu, Jokai pa je stvar proglašil kot direktivo angleške framsone lože.«

Tako je pisal dunajski nemški list dne 30. julija t. l.

Par dni kasneje pa je izbral »Slovenec« veliko srbsko iredento med naprednimi Slovenci, a dne 4. t. m. je škofovo glasilo že bilo v položaju konstatovati, da je ta velik-srbska propaganda na Slovenskem framsonevskem izvoru, pišoč doslovno:

»Ne čudim se velesrbskemu pojavu v slovenskem svobodomiselnem časopisu. Ker škili framsone Lah v Italijo, ker gleda framsone Ne-mec v nemški rajh, kaj čuda, da morajo slovenski framsone vajenci škiliti v Srbijo, da ne zaostanejo za drugorodnimi framsoni . . .«

Ali ni to točno in promptno poslovno?

V soboto 30. julija vrže nemški list na Dunaju med svet »novost«, da so framsone gonilna sila v jugoslovenskem gibanju, dva dni kasne-

je pa že iztakne klerikalno glasilo velikosrbsko iredento med Slovenci ter jo slovesno proglaši za plod framsone propagande. Nemec na Dunaju je izdal ukaz, a »Slovenec« v Ljubljani ga je izvrnil točno, kakor to printo ponizemu klape.

Kdo bo sedaj še dvomil, da niso naši klerikale samo v zvezi z nemško šparkaso, marveč so celo v naj-intimnejših odnošajih z vse-neški-mi krogom?

O umoru na Begunjiščici.

Državnega pravdnika namestnik dr. Neuperger in sočni izvedenec dr. Schuster sta zelo ozavoljena, da se je našla glava, na Begunjiščici ustreljenega Jakoba Rožiča. Dr. Schuster se tudi malo sramuje, da se je pri oddaji svojega izvedeniškega mnenja tako zelo motil in tako grdo blamiral. Nad vse dvome vzvišeno je namreč, da je bila glava odrezana in potem zakopana. Za to, da je bila zakopana, govori pred vsem to, da je lansko leto niso našli na dotočnem mestu, dasi so jo prav skrbno iskali. A tudi položaj, v katerem so jo našli pred par dnevi, kaže na to, da je bila zakopana, tičala je namreč še skoraj do ene tretjine v zemlji, vse odprtine in so bile napolnjene s prstjo, kar bi bilo popolnoma nemogoče, ako bi ležala nepokopana na planem. Tudi barva kosti, odnosno čepinje izpričuje, da glava ni bila izpostavljena vplivu zraka. Takisto je tudi popolnoma dognano, da je bila glava odrezana. To dokazujo vrezljaji v kosteh, ki jih gotovo ni moglo ničesar drugega povzročiti kakor oster nož. Poškodbe na glavi kažejo na to, da je dobril Rožič v glavo ne samo en strel, marveč dva, torej oba tista, ki jih je Eisenpass izstrelil. Kakor je znano, je Eisenpass pri obravnavi zatrjeval, da se mu je prvič puška po nesreči sprožila, da je puško sprožil pes, ki ga je imel privezanega na vrvi. Po tej izpovedi bi moral biti Eisenpass pes tako prebrisani, da zna celo merit. Ker pa menda tako prebrisanih psov ni, se mora že domnevati, da že prvi strel ni bil z golj slučajen, marveč da je bil naravnost preračunjen. Če pa to oboje stoji, potem se niti trenotka ne more več dvojni, da bi Eisenpass ne zakrivil svojega dejanja s sovražnim menom. Kdor nima sovražnega namena pač ne strelja dvakrat, pred vsem pa ne tako priznno, da bi obakrat zadel. Stvar je torej sedaj taka, da bodo Eisenpassa morali tožiti radi hudo-delstva uboja, — seveda ako ga sploh dobe v pesti. — Radovljščko sodišče je Rožičeve glavo v četrtek poslalo po pošti v Ljubljano. Glava je bila spravljena v zaboju, ki je bil zacinjen. Izvedeniškemu mnenju dr. Schusterja nič mnogo več ne zaupajo, zato bodo glavo baje poslali na

nobene razglednice, ker že samo bije v obraz nazornom o pravi moderni študentovski ljubezni. Če je dekle res tako korenito usiljivo, dejal sem si, poiskala si bo sama prilike, da se snideva.

Nisem se motil.

Prišla me je čakat kar pred šolo! To je res korenita usiljivost! Bila je užaljena, strašno užaljena, ker sem nanjo pozabil! Ali mi je zoperna, ali sem se je že naveličal! Ali sem našel boljšo od nje? Spati da ne more, srce ji trepeče od razburjenja, strašansko je »nerfozna«, življenje nima nobene veljave zanjo več, vsega je že sita, skratka, ni ji več živeti. Cela jeremiada, prosim! Revica je toliko jadi-kovala in zdihovala, da se mi je usmilila v srce. Potolažil sem jo, da ni tako hudo, kot si ona domislije, da je ravno nasprotno pravzaprav, namreč da sem si njo postavil na prestol svojega srca, ki noč in dan bije za njo kot s kladivom. Naj ne bo tako občutna, če me ne vidi vsak dan, ko ima človek toliko opraviti s šolo, ki zahteva velikih žrtev.

Fani je bila po teh besedah naenkrat pomirjena. Razlagala mi je, da ji je le tako »grosno nagnevanje« do mene narekovalo prejšnje očitanje in zdihovanje. Zdaj pa da vidi, da njen strah in trepet nista bila opravljena in da se nene zanesti na moje moške besede. Kompliment pa tak! Dostojno sem se zahvalil zan.

medicinsko fakulteto v Gradeu, da bodo tam napravili strokovnjaški izvid. Kakor govore, to pot obtožbe tudi ne bo več zastopal dr. Neuperger, seveda ako vobče pride do obravnavne, zakaj tudi ljubljansko sodišče ne more obesiti tatu, dokler ga nima v svojih pesteh.

»Saj sem že mnogo pretrpel, bom še to!«

Znano je, da je prvotno škof Anton Bonaventura misil na vsak račin preprečiti, da bi se postavil na pokopališče spomenik septembrskim žrtvam. Na vse prošnje je ostal gluhi in neizprosen. Razne osebe so šle k njemu, da bi ga pregovorile, toda vsaki je odgovoril s kategoričnim: Ne! Končno se je potrudil k njemu gospod, ki uživa v vseh ljubljanskih krogih splošen ugled in spoštovanje. Na njegovo vprašanje, zakaj da se protivni spomeniku, je škof odgovoril: »Pokopališče je kraj miru in po-koka. Spomenik Adamiču in Lundru pa bi vzbujal samo strast in netično sovraščvo, zato ga ne morem dovoliti. Pomislite, na pokopališče prihajajo tudi Nemci, kaj bi ti rekli, če bi se jih s tem izzivalo! Na to gospod: »Nagrobeni spomenik v tej nedolžni obliki, kakor je zasnovan, vendar ne more nobenega izzivati!« Škof: »Ne dovolim, pa ne dovolim!« Gospod: »Vaša prevzetenost, pomislite vendar, kakšen vihar bo nastal v vsi slovenski javnosti, ako ne dovolite, da se postavi spomenik!« Škof z v nebo povzdignenimi očmi: »Naj nastane vihar, naj nastane vihar, saj sem že mnogo pretrpel, bom še to — z božjo pomočjo...« Kmalu potem je »Kranjska šparkasa« bogato obdarila škofove šentvidske zavode, za senkiavške orgle pa je dala 25.000 K. Nič ne rečemo, kakor mir in pokoj.

Nekaj smrdi!

Po Ljubljani krožijo zelo čudne govorice. Nekje so baje imeli težke tisočake, ki so jih zelo, zelo potrebovali. Govori se, da jih je bilo nad 80.000 K. Ko so se pa prepričali, ako so ti tisočaki dobro shranjeni, pa so našli v veliko svoje začudenje samo par svetlih kronic. Kaj se je potem zgodilo, ne vemo, tudi ne vemo, če so našli tiste tisočake. Govorici ne moremo prav verjeti, če pa je resnična, bomo v nekaj dneh že lahko poročali o podrobnostih.

Sirovosti vratarja deželne bolnice.

V četrtek ponoči je na južnem kolodvoru težko ponesrečil delavec Alojzij Jerneje. Težko ranjenega, v zadnjih zdihljajih, so ga prepeljali v deželno bolnico. Njegova dva brata sta izvedela za nesrečo ter sta hitela v bolnico, da se enkrat vidita svojega brata in da jima morda pove svojo zadnjo voljo. Ko sta priklicala hišnika, jih je ta sirovo nahrulil, češ,

Dekle sem moral spremiti do njenega stanovanja, pri razidu pa obljuditi, da bom popoldne na svojem mestu, to je, da pridem na ta in ta kraj na »rendeevovs«. Iz usmiljenja sem obljudil. Da bi zaradi mene dekljica trpel na življenu, tega ne bi hotel imeti na vesti.

Pa sem šel popoldne na sestanek. Povem vam, da je bil ves pogovor do pičice podoben onemu na zadnjem sestanku. Ko sem opomnil svojemu idealu, da sem že zadnjič vse to izvedel, pogledal me je začuden, kot bi bil jaz obsojen, da moram dvakrat poslušati premlevantje enih in istih čekanj in čenčarji.

Potem pa tisto poljubovanje in naslanjanje. Če bi mi dekle odkrito priznala, da je delila poljube vse-vprek in se dala objemati od množice ljubimev, bi ji človek ne štel prav nič v zlo: tisti ne stori tega, ki nima prilike. Meni je pa častno zatrjevala, da sem prvi, ki mi je dovolila poljubit deviška svoja usta in prvi, ki ga je objela in pritisnila nase. Prijatelji in prijateljice, to je grda hinavščina, ki je dostojen človek, kot sem jaz, ne more in ne mora prenašati. V takih razmerah usmiljenje, ki sem je hotel imeti s Fani, ne more priti v poštev, in rekel sem čisto brezobjektivo:

»Tega ne verjamem!«
Kar zgruktala se je.

(Dalej prihodnjih.)

LISTEK.

Ljubezen za stavo.

Spisal Blaž Pohlin.

Vidite, midva s Fani sva se pa vse bolj idealno poljubila. Po prestanem tem ljubezenskem boju so Fani in oči zarele blaženosti — tudi jaz sem v svojih čutil tako, vsaj Fani je menda to opazila — potem se nai je pa naslonila z glavo na ramo in globoko dihal, seveda od ljubezenskega boja. Tudi jaz sem globoko dihal, a ne od ljubezni, ampak ker se je ideal moj tako naslonil na mojo ramo, da je kar ležal na meni. Da se ljubezen ne zamori koj v prvih dihljajih nežnega svojega življenga, vzdignil se Fanino glavo in pritisnil na drhteča ustna še in poljub. Dasi sem zelo rahlo ravnal, bi vendar kmalu zaslužil ime emokavzarja. Ker sem imel dekljine peze dovolj, položil sem svojo glavo na njen ramo, seveda ne s tako kruto težo, kot prej ona na mene. Zdaj je Fani prevzela mojo vlogo, vzdignila mi glavo in položila slasten poljub na moja usta.

Tako je šlo dalje s to delitvijo poljubov semtentja. V morju največje sreče je pa vedno tudi kapljica nesreče, oziroma smole in tako se je zgodilo, da je najino idealno uživanje svete čiste ljubezni prekinil mlad-

parček, ki ga je privedla usoda v najino tihoto najbrž z enakim ali sličnim menom, s katerim sva prisla midva. Jaz, ki mi je bila ljubezenskega uživanja res že dosti in sem, kar sem storil, napravil naravnost v svetniškem zatajevanju, sem hotel oditi in prvočisti tudi drugega, da se naužije v naravi ljubezni brez motenja kakega nepovabljenca, toda Fani je bila trdorsena in neusmiljena in ni hotela, da bi se tudi onemu odprla rajska vrata in da bi bil deležen nebeskega veselja tolike sreče, kot sem bil jaz. Tu pa sem jaz dokazal, da je v svetem pismu že zapisano, da bodi ženska pokorna moškemu in da pravičnost zahteva, da se da vsakemu svoje, s čimer sem dosegel, da sva napravila prostor onima dvema, ki sta se že obirala kot mačka, ki kota išče.

Tako je bila ljubezen med menoj in Fani cepljena z vso skrbnostjo in ni se bilo batiti, da se posuši kot bilka, vsajena v pesek, ampak je bilo pričakovati, da se bo bohotno razvijala kot buča, ki raste ob gnoji še.

III.

Minulo je teden dni.

Ljubezen med menoj in Fani ni žela nobenih novih triumfov. Ker je bilo od moje strani vse prisiljeno, nisem hotel prav nič aktivno nastopiti. Zato sem se ogibal krajev, kjer sem vedel, da bi se srečal s svojo posili-ljubico, poslal ji pa tudi nisem

da nimata ničesar iskati in da on ni zato nastavljen, da bi jim vrata odpiral. Potem jim je vrata pred nosom zaprljala. Brata sta s potrtim sreem odšla. Žalostno je, da se upa vratar tako nastopati in sicer v slučaju, kakor je bil ravno ta.

Požar vsled strele.

Iz Zagorja ob Savi nam pišejo: Včeraj popoldne je večkrat treščilo, deloma v hraste, deloma v skalovje na Koneu. Zvečer ob 9. 15 minut je vdarila strela na Toplice v kozolec posestnika Anton Klembsa, podomače Oberja. V kozoleu je bilo približno 300 stotov sena in mnogo žita. Pogorelo je vse, le z največjim naporom so rešili vozove. Žrtev ognja bi skoro postal posestnik sam. Škoda se ceni na 4000 do 5000 krov. Zavarovan pa je bil samo za 1000 K. Največja sreča je bila, da je med požarom deževalo, kot bi se iz škafa izlivalo, drugače bi gotovo požar uničil se vsa druga poslopja, ki so komaj 20 korakov oddaljena. Požarna bramba je prvič stopila tu v akcijo, odkar obstoji. — Z druge strani se nam poroča: Ves dan v petek so se nabirali pogubonosni oblaki nad zagorsko dolino, popoldne pa so začele udarjati strela druga za drugo med strašnimi naliivi. Proti večeru se je nebo deloma razjasnilo, pa pologoma so zopet prihiteli oblaki in okrog polu 10. zvečer smo začuli z zvonika »plat - zvona«. Treščilo je v Klembsov kozolec, ki je bil napolnjen docela s pšenico in s senom. Tekom pol ure je vse zgorelo. Škoda znaša okrog 6000 K. Zavarovan je bil samo prazen kozolec. Požarna bramba iz Zagorja je bila v 20 minutah na mestu in na to ogenj lokalizirala. To je že letos drugi slučaj, da je obiskala strela Zagorje.

Neurje na Spodnjem Štajerskem.

Predvčerajšnja nevihta je povzročila na več mestih požare. V Brezju pri Studeniceh so zgoreli posestniku Potisku hlevi; zgorelo je vse seno in 8 prasev. Gorelo je naprej v Peklu, Ločah in Lokarjih pri St. Jurju. Tu je udarilo ob 11. uri ponoči v hišo posestnika, v kateri je stanoval najemnik Ojstrž. Hiša je zgorela, pohištvo so rešili.

Skupščina »Zveze jugoslovenskih učiteljskih društev«.

No vomesto.

Danes je imela sejo delegacija. Došlo je izredno lepo število učiteljev in učiteljic iz vseh slovenskih pokrajin, vendar jih pride mnogo še danes zvečer. Kljub vladajočim razmeram na Kranjskem je razpoloženje navdušeno. Sejo je počastil s svojo navzočnostjo okrajni komisar. Jutrišnjo skupščino »Slomškove Zvezde« v Domžalah bo brez dvoma šel pozdraviti baron Schwarz sam.

Cirilmotodova prireditev v Logateu.

Jubilejna C. M. veselica, ki jo pripreda danes, 7. t. m. logaška narodna društva, se vrši pri vsakem vremenu in sicer v slučaju dežja v notranjih prostorih hotela »Kramar«. Ta dan pohitita v Logatec tudi cerkični in vrhniški Sokol, kjer se udeležita telovadbe s prostimi vajami celjskimi ter nastopi vrhniški Sokol z eno vrsto na orodju. Logaški Sokol ju pričakuje korporativno na postaji, od koder odkorakajo društva na vrt br. Tollazzija, kjer se vrši izkušnja. Za veselico vlada tako v domačem kraju, kakor tudi v bližnji okolici veliko zanimanje in je pričakovati številne udeležbe. Saj se je pa tudi odbor potrudil, kolikor je bilo v njegovi moći, da bo slehernemu ustrezeno v vsakem oziru. Na veselo svodenje!

Veselica v Spodnji Šiški.

Vrtna veselica e. kr. poštnih in brzjavnih uslužbencov v Ljubljani vrši se danes popoldne ob 4. pri vsakem vremenu. Ker je namen veselice v prid vдовom umrlih članov, se slavno občinstvo uljudno vabi, da bi prihito v Zg. Šiško. Za dobro kapljico in za zabavo je vsestransko preskrbljeno.

Poroka.

Poročil se je včeraj g. Josip Černe, asistent južne železnice v Sp. Dravogradu, z gospico Mici Mezatočko. Vrli nevesti, ki je bila ena najbolj zavednih logaških rodoljubkinj,

so domači pevci na predvečer poroke priredili podoknico. Bilo srečno!

Nenreča na cesti.

Ko je včeraj popoldne peljal čevljarski vajence Ivan Žitko po Sv. Jakoba trgu ter po progi električne cestne železnice na ročnem vozičku zaboju čevljev, se mu je spodrsnilo, da je padel, zaboju se je pa prevrnil na njega, ki ga je pa k sreči le lahko telesno poškodoval na glavi in životu. Bil je z rešilnim vozom prepeljan na dom na Elizabetovo cesto št. 5.

Najnovejše vesti.

Velika poneverjenja v tovarnah tatarskega sultana.

Carigrad, 7. avgusta. V sultanih tovarnah za fese so prišli velikanskim malverzacijam na sled. Malverzacije so se že izvrševale pod prejšnjim sultanom Abdul Hamidom. Vsega skupaj se je poneverilo 8 milijonov krov. Krive so uradniki tovarn, ki so že postavljeni pred vojaško sodišče.

Upor turških vojakov v Carigradu.

Carigrad, 7. avgusta. Vlada zatrjuje, da je upor turških vojakov v Carigradu povzročila tajna reakecionarna organizacija. V kratkem se premeste vojaki, ki so se uprli, iz Carigrada na deželo, v Carigrad pa pridejo zaneslivejše čete iz Soluna.

Carigrad, 7. avgusta. Vlada demonta veste, kakor da bi se bili turški vojaki v Carigradu uprli. Pravi, da so bile le strelne vaje.

Položaj na Španskem.

Madrid, 7. avgusta. Od vladne strani se zatrjuje, da inozemski listi povečujejo resnost položaja na Španskem. Vlada ima pripravljenih 25.000 vojakov in se ne boji, da bi prišlo do posebno resnih nemirov. V vladnih krogih se nadalje zatrjuje, da podpihiuje klerikalce princ burbonski, ki išče za tem svoje karlistične namene. Prince burbonski se baje skriva v neposredni bližini San Sebastjana.

Finančni minister — poneverjevalec.

New York, 7. avgusta. Iz Wal Paraiso se javlja, da je bil tam aretiran prejšnji ameriški finančni minister Selmas radi poneverjenja javnega denarja.

Umor na cesti.

Petrograd, 7. avgusta. Bogat veleposestnik grof Potocki je zakljal na cesti svojo ljubico, na kar se je podal v svoj hotel, kjer je samega sebe ustrelil. Kot motiv tega dejanja se navaja, da je bil grof Potocki oženjen, a se mu ni posrečilo njegovo stremljenje, ločiti se od svoje žene in se potem poročiti vnovič z umorjeno ljubico.

Roparski umor na cesti.

Opava, 7. avgusta. Blagajnik neke tovarne za sode se je podal v tovarno, da izplača delavec. Na potu v tovarno sta ga napadla dva možka, ki sta zahtevala od njega denar, ga radi obotavljanja ustrelila, oropala in potem utekla.

Hrušova, 7. avgusta. Blagajnik Trupka je imel danes pri sebi 1500 krov, ko je šel po navadno obljudeinem drevoredu. Nasproti sta mu pa v drevoredu nakrat stopila dva moža, ki sta zahtevala od njega denar in mu grozila z revolverjem. Trupka se je hotel braniti, v tem trenotku pa so padli trije streli. Napadalec sta ga nato oropala in pobegnila. Trupka je še pri življenu, vendar je njegovo stanje prezupno. Storilec sta pobegnila in ni nikakoga sledu za njima, ker jih ni nihče poznal. Drevored je bil namreč ob tej uri popolnoma prazen, tako da ni bilo nikogar zraven, ki bi bil videl ta napad in tudi nobenega policista ni bilo v neposredni bližini.

Hrušova, 7. avgusta. Policija je že na sledu napadalca blagajnika Trupka. Eden od njiju je pred nekaj dnevi in tovarne odpuščeni delavec.

Spor med Španilskimi konservativci.

Madrid, 7. avgusta. V Španiji konservativna stranka je nastal razvod. Nekateri pristali bivšega ministrskega predsednika Maura hčerejo

namreč glasovati za cerkvene reforme ministrskega predsednika Canalejas. Nameravanih klerikalnih demonstracij v San Sebastjanu se hoče konservativna stranka popolnoma vzdržati. Bivši ministrski predsednik Maura je pozval svoje pristaše, da naj bodo popolnoma mirni. V Rimu so zelo vznemirjeni radi Maurovega stališča.

Barcelona, 7. avgusta. Snoči je prišlo med karlisti in radikale do drugega spopada. Posredovati je morala policija, ki je bila celo prisiljena rabiti orožje.

Preteče delavske stavke.

Glangov, 7. avgusta. V razmerju med tukajšnjimi delodajalcem in ladje-delnicah in med delaveci je nastopila nova kriza. Delavstvo zahteva povišanje mezde in grozi s štrajkom.

Predsednik ruske dume Gučkov v zaporu.

Petrograd, 7. avgusta. Predsednik ruske dume Gučkov, ki se je povrnil iz slovanskega kongresa v Sofiji, je nastopil svojo kazeno, ki mu je bila radi njegovega dvoboja majnika meseca odmerjena s štirimi tedni. Dal se je zapreti v trdnjava. Gučkov pa bo v kratkem in sicer v štirih dneh pogojno izpuščen na svobodo, ker to dovoljuje novi ruski kazenski zakon.

Za kratek čas.

= Pri moji poroki smo petdeset štefanov vina spill.

= Pri moji novi maši smo jih toliko v pijanosti razlili.

Indajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, 6. avgusta 1910.

Dunaj: 50, 60, 49, 72, 73.

Gradec: 87, 39, 24, 86, 2.

Borzna poročila.

Borzno poročilo.

Dunaj, 7. avgusta. Današnja borza kaže isti obraz kakor včeraj. Včeraj omenjene akcije so v kurzu še za malenkost poskočile. V spošnem je trg tih, razpoloženje mirno, tendenca vstopnja.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 6. avgusta 1910.

Medobrodo popolj.	Dunaj	Biograd
4% majeva renta	93-60	93-80
4-2% srebrna renta	97-50	97-70
4% avstr. kronška renta	93-55	93-75
4% ogr.	91-85	92-05
4% kranjsko deželno posojilo	95-50	96-50
4% k. o. češke dež. banke	94—	95—

Srečke.

Srečke iz I. 1860 %,

" 1864

" tisk

" zemeljske I. izdaje

" II.

" ognake hipotečne

" dun. komunalne

" avstr. kreditne

" ljubljanske

" avstr. rdeč. kriza

" ogr.

" bazilika

" turške

Božice.

Ljubljanske kreditne banke

Avstr. kreditnega zavoda

Dunajske bančne družbe

Južne železnice

Družine železnice

Alpine-Montan

Celike stičenske družbe

Zivnostienske banke

Velutko.

Cehini

Marke

Pranki

Lire

Rubriji

Vzdržno.

Plenica za oktober 1910

Plenica za april 1911

RZ za oktober 1910

Korza za avgust 1910

Korza za maj 1911

Ovaz za oktober 1910

Ovaz za maj 1911

Platno

Čebulje

Sprejmo se takoj 2 učenca

močna in poštenih staršev pri
And. Krošiju,
trgovina z medzanim blagom in
deželnimi pridelki, Bobovo (Sp.
Štajersko). 72

Hiša z vrtom

90 Ljubljani se da v maju.
Kje, pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

Majnovejši največji uspeh!

Zajamčeno 120 metrov na uro posnama Mayfarthov separator za mleko 55

NAZNANILO.

Usojam si naznani slavnemu občinstvu, da sem otvoril
moderno urejeno
drogerijo in fotomanufakturo
,ADRIJA“

v Šelenburgovi ulici št. 5, nasproti glavni pošti

kjer imam v zalogni materialno blago, kemikalije za tehnične namene, kirurške obvezne in potrebštine za oskrbovanje bolnikov, veliko zalogo vseh redilnih sredstev za otroke, glavno zalogo parfumov in toaletnih izdelkov tu in inozemskih tvrdk ter polno zaloga fotografskih potrebščin in aparativ.

Blago je pravvrstno in sveže.

Potrudil se budem velec odjemalce zadovoljiti z vzorno posrežbo in zmernimi cenami.

Vnanja naročila izvršujem z obratno pošto.

Z velespoštovanjem

B. ČVANČARA
drogist.

Oblastveno dovoljena predaja zdravilnih zelišč.
Praktično urejena tem. delavnica na razpolago.

2554

Spedicijsko podjetje

Bavarški dvor **JOS. ŠKERIJ** v Ljubljani Bavarski dvor
Ustanovljeno leta 1900 Ustanovljeno leta 1900

P. n. občistvu naznanjava, da
sva prevzela dobro znano

Prevzetje gostilne. gostilno „pri Fortuni“

Vodovodna cesta štev. 26.

Cene solidne!

Postrežba točna!

Za obilni obisk se najvlijudnejše priporočava

F. in J. Vodiček.

92

Ali že imate nove slovenske koračnice? ki so izšle v zalogi R. Drischelja v Ljubljani.

Parma: Legijonarji, Skoz vas;
Parma: Mladi vojaki;
Jakl: Našim rojakom;
Jakl: Pozdrav z Dolenjske;
Jakl: Pozdrav z Bleda;
Jakl: Regiment po cesti gre.

Kdor pošlje 6 kron naprej, dobi vseh šest koračnic poštnine prosto.

91

M. Kristofič-Bučar
Priporoča se
Stari trg št. 26, Ljubljana, nasproti Zalaznika.
Zadnja moda
BLUZE zgornja
KRILA spodnja
svilene in čipkaste od 10 K do 50 K;
volnene in batistne od 5 K do 30 K;
dilenaste in druge od 3 K do 20 K.
volnena vrhnja od .. 6 K do 40 K
svilnata spodnja od 20 K do 36 K
iz drugega blaga od 2 K do 20 K
Nočne halje in fine kostume
od 10 K do 40 K.
otročje oblekice in krstne oprave
od 2 K do 20 K.
Perilo, predpasnike, moderce, otročje klobučke, kapice
in vsako drugo modno in drobno blago iz solidnih tovaren
po najnižji ceni.
Naročnikom pošljem tudi na izbiro.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavnica :
K 5,000.000—

Sprejema vioge na knjižico in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vioge po
4½% čisto. — Izkuje in predaja vrednostno papirje vseh vrst po dnevnih kurzih.

Rezervni zaklad :
K 450.000—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Član dunajskih in berolinskih prevoznikov pohištva. — Sprejema vse v spedicijsko spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. . .

Sprejema na zalogo razno blago, po hištvu itd. Krasna, suha in čista skladisca so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopan v vseh večjih mestih. Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawi, spediter, Dunaj I., Schulhof štev. 6.

Dolžnost

Vsakega Slovence je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življeno, ali pa proti požaru le pri slovanski banki „SLAVIJI“.

Podpirajmo torej domač slovanski zavod, da more naloge, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fondi z 40,000.000.— jasničajo za popolno varnost.
Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobitek svojim članom.

Na prični dan starejše generacije želite živeti SLAVIJE v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se z vsemi močmi gesla: »Svoji k svojim!« Osamosvojimo se na narodno-gospodarskem polju!

Ne podcenjujmo se!
Bodimo odločni, mladi, obzirno in nedosledno, ki se čim hujše nad nami maččajo, morajo izginiti. Osobodimo se tujega jarma!